

“Edurio aptauja”: Gatavība eksāmeniem ir līdzīga kā iepriekšējā gadā

Publicēts pirms vairāk nekā 4 gadiem

Publicēts: 14.04.2021.

Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) sadarbībā ar “Edurio” veica pētījumu par vispārējās vidējās izglītības 12. klašu skolēnu un profesionālās vidējās izglītības 3. un 4. kursu audzēkņu gatavību noslēguma pārbaudes darbiem 2020./2021. mācību gadā. Aptauja tāpat ļauj analizēt jauniešu turpmākās izglītības izvēli un attālinātā mācību procesa ieguvumus un šķēršļus.

Rezultāti parāda, ka 10% respondentu (pagājušajā gadā 14%) eksāmeniem ir gatavi. 57% respondentu šogad un 52% respondentu pagājušajā gadā bija atzīmējuši, ka nav gatavi eksāmeniem. Šie rādītāji liecina, ka Covid-19 ietekmē nav būtiski mainījusies skolēnu sagatavotība eksāmeniem. Jāatzīmē, ka pagājušajā gadā aptauja tika organizēta gandrīz mēnesi vēlāk.

12. klases skolēni izprot eksāmenu kārtības nozīmīgumu un lietderību, atzīmējot, ka eksāmenu rezultāti ir svarīgi studiju uzsākšanai. Piemēram, plānojot pretendēt vairākās programmās uz budžeta vietu, nav jāsaņemas par daudziem iestājpārbaudījumiem. Tajā pašā laikā vairāk nekā 26% vispārējās izglītības iestādēs un 25% profesionālās izglītības iestādēs skolēni eksāmenu uztver kā savu spēju pārbaudi, objektīvu sekmju novērtējumu. 40% vispārējās izglītības iestāžu skolēnu un 19% profesionālās izglītības iestāžu audzēkņu ir norādījuši, ka eksāmenu rezultāti palīdzēs iestāties augstskolu budžeta grupās.

Kā būtiskākos šķēršļus attālinātajā mācību procesā skolēni min grūtības koncentrēties un spēju motivēt sevi (63%), pārāk lielu mācību slodzi (53%) un socializēšanās trūkumu ar vienaudžiem (42%). Aptaujas dati rāda arī to, ka skolēniem reti (tikai 12% gadījumu) ir bijusi iespēja apmeklēt individuālās konsultācijas, lai sagatavotos noslēguma pārbaudījumiem, tikmēr teju puse jeb 46% aptaujas dalībnieku atzīmē, ka klātienes konsultācijas nenotiek, norādot, ka tas ir viens no nozīmīgākajiem atbalsta

pasākumiem.

Lai gatavotos eksāmeniem, 54% skolēnu šobrīd iepazīstas ar pagājušo gadu eksāmenu uzdevumiem. Kā nozīmīgāko atbalstu, kas būtu nepieciešams no skolas, min vajadzību pēc praktiskiem ieteikumiem, stratēģijām, ko izmantot eksāmenu kārtšanas laikā, kā arī pēc atgriešanās klātienē (47%).

Izglītības un zinātnes ministre Ilga Šuplinska, komentējot pētījumu, norāda, ka aptauja jau ir sniegusi konkrētu ieguldījumu mācību procesa turpmākajā plānošanā. Tā kā aptaujas dati uzrāda akūtu individuālo konsultāciju trūkumu un nepieciešamību atgriezties klātienē mācībās, ministrija panākusi, ka valdība apstiprina 12. klašu mācību uzsākšanu klātienē jau pirmajā solī, nevis trešajā, kā bija plānots sākotnēji.

Vienlaikus jāatzīst, ka attālinātais mācību process ir ļāvis apgūt arī jaunas prasmes: 41% aptaujas dalībnieku norāda, ka ir uzlabojuši savas prasmes patstāvīgi mācīties, 41% ir iemācījušies plānot savu laiku un 37% novērtē skolotāju darbu, uzsverot, ka klātienē mācības un praktiskās nodarbības ir svarīgas. Individuālajos komentāros var just jauniešu kopējo nogurumu, bažas par gatavību eksāmeniem, atsevišķu sociālo faktoru saasināšanos ģimenē.

Jāatgādina, ka Latvijas skolēni vecumposmā no 7.klases līdz 12.klasei attālināti ir mācījušies visilgāk Eiropā. Tāpēc šobrīd tiek meklēti risinājumi psihoemocionālās situācijas stabilizēšanai vasarā, kā arī domāts par skolotāju un skolēnu atbalstu.

Lai palīdzētu skolēniem atgūt psihoemocionālo līdzsvaru, iedrošinātu un palīdzētu sagatavoties eksāmeniem, no 7.aprīļa visā Latvijā 2 dienas nedēļā var notikt mācības klātienē centralizēto eksāmenu mācību priekšmetos 12. klasei. Tāpat gan 12. klašu skolēniem, gan profesionālo skolu audzēkņiem, kuri šogad kārtos noslēguma pārbaudes darbus, ir iespēja klātienē apmeklēt individuālās konsultācijas. Ir mainīta arī eksāmenu norise - samazināts obligāto eksāmenu skaits (4 vietā ir 3) un samazināts eksāmena ilgums līdz 3 stundām. Šobrīd IZM kopā ar Veselības ministriju gatavo ieteikumus drošai eksāmenu norisei. Valsts izglītības satura centrs aicina uz tiešsaistes semināriem, kuros vairāk stāsta gan par noslēguma pārbaudījumu programmām, pieejamajiem atbalsta materiāliem un drošu eksāmenu norisi (16.aprīlis), gan iepazīstina skolēnus ar dažādiem praktiskiem ieteikumiem, lai tieši eksāmenu darbu pildīšanas laikā mazinātu spriedzi un varētu pievērsties pilnvērtīgai uzdevumu izpildei (23.aprīlis).

<https://www.izm.gov.lv/lv/jaunums/edurio-aptauja-gataviba-eksameniem-ir-lidziga-ka-iepriekseja-gada>